

Asia: VN/25975/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista

Lausunnonantajan lausunto

1. Edistääkö hallituksen esitysluonnos nykyistä paremmin potilaan sekä sosiaalihuollon ja varhaiskasvatuksen asiakkaan oikeuksien ja oikeusturvan toteutumista?

Maahanmuuttovirastolla ei ole sellaista asiantuntemusta, että se voisi arvioida asiaa kokonaisuuden kannalta. Vastaanottokeskusten asiakkaiden kannalta ehdotettu muutos olisi kuitenkin siinä mielessä selkiyttävä, että jatkossa keskusten antaman sosiaali- ja terveydenhuollon kuuluminen (hyvinvointialueiden järjestämien) potilasasia- ja sosiaaliasiavastaavien vastuualueeseen olisi yksiselitteistä. Virasto ei osaa tässä vaiheessa tarkemmin arvioida, millainen mahdollinen vaikutus muutoksella olisi asiakkaan oikeuksien toteutumiseen käytännössä.

2. Onko potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminta tarkoituksenmukaista järjestää jatkossa pääasiassa hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämänä? (2 ja 3 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

3. Onko potilasasiavastaavien toiminta tarkoituksenmukaista järjestää jatkossa erikseen

- a. valtion mielisairaaloissa
- b. Puolustusvoimien terveydenhuollossa
- c. Vankiterveydenhuollossa
- d. Työterveyslaitoksessa? (4 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

4. Ovatko potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien riittävyttä ja vastuuhenkilön nimeämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia? (2 § 4 momentti, 4 § 4 momentti)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

5. Turvaako esitys riittävästi potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien riippumattomuuden ja puolueettomuuden? (2 § 3 momentti, 4 § 3 momentti, 5 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

6. Onko potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön kelpoisuutta koskeva säännös tarkoituksenmukainen? (6 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

7. Onko esityksessä huomioitu asianmukaisesti asiakkaiden kielelliset oikeudet? (7 §)

Maahanmuuttoviraston näkemysten mukaan kielelliset oikeudet on huomioitu asianmukaisesti. Ehdotetun 7 §:n 2 momentin mukainen velvollisuus järjestää tulkkaus mahdollisuuksien mukaan vastaa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) 27 §:n 1 momentin toista virkettä. Kyseinen virke koskee asioita, jotka eivät voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta.

8. Onko potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön tehtävät määritelty tarkoituksenmukaisesti? (8 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

9. Ovatko rekisterinpitoa ja henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset asianmukaiset ja tarkoituksenmukaiset? (9 – 12 §)

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

10. Ovatko potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava –nimikkeet sopivat potilasasiamiesten ja sosiaaliasiamiesten uusiksi nimikkeiksi?

Maahanmuuttovirastolla ei ole asiaan näkemystä.

11. Vapaamuotoiset huomiot

Hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan, että "valtion vastaanottokeskukset sijaitsevat Lappeenrannassa ja Oulussa". Listaan tulisi lisätä myös Helsingin vastaanottokeskus, joka niin ikään on valtion vastaanottokeskus.

Immonen Elina

Lindroos Pekka
Maahanmuuttovirasto

